

22. veebruaril tunnustati Mõniste rahvamajas Rõuge valla 2020. aasta tähti

Esmaspäeval, 22. veebruaril toimunud Eesti Vabariigi 103. aastapäevale pühendatud piduliku aktuse ülekannet saab internetist järele vaadata, viite selleks leiab valla kodulehelt aadressilt rauge.ee/tunnustatud.

Hetki Mõniste rahvamajas toimunud pidulikult aktuselt. Esines aasta muusik 2020 Mari Kalkun. Fotod: Margus Muts

Veebruarikuu lehes avaldasime osa tunnustuse saajate tutvustustest, tänasest lehest leiate teise poole.

Aasta seniortäht – Aili-Küllike Paeglis

Aili-Küllike Paeglis on Mõniste paikkonna maasool. Praegu pensionipõlve nautiv Aili tegeleb aktiivselt edasi kohaliku paikkonna ajaloo uurimisega ning talletamisega. Kõige põhjalikumalt on Aili uurinud just Mõniste piirkonna ajalooliste koolide ja kultuurielu ajalugu.

Aili on Mõniste kooli endine direktor ning ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, kes töötas Mõniste koolis ligi 50 aastat. Tänu temale on talletatud Mõniste piirkonna haridus- ja kultuurielu ajalugu. Selle aja jooksul on Aili korraldanud loendamatu hulgal kodu-uurimise konverentse ning tema juhendamisel on läbi viidud erinevaid piirkonnaga seonduvaid uurimustöid. Oma hindamatu panuse eest on ta saanud mitmeid autasusid B. G. Forseliuse Seltsilt, endiselt Mõniste vallalt ning teda on tunnustatud ka riiklikult.

Aili lõob praeguseni kaasa ka piirkonna seltsielu edendamisel ja sündmuste korraldamisel, tal on oluline roll kogukonna ühtsustunde kasvatamisel ja põlvkondadevahelise koostöö arendamisel.

Palju õnne, Rõuge valla 2020. aasta seniortäht Aili-Küllike Paeglis!

Rõuge valla 2020. aasta seniortähe aunimetusele nomineeriti ka Toomas Himma, Asta Pazuhanitš, Jaak Pächter, Virve Tamm, Helvi Truusa ja Hele Tulviste.

Aasta sporditäht – Virve Tamm

Virve Tamm on Mõniste kooli kehalise kasvatusõpetaja olnud juba enam kui neli aastakümnet. Ta on elupõline spordihuviline ning tänu sellele nakatanud spordipisikuga sadu lapsi ja noori, lisaks ka täiskasvanuid. Virve tublist koolilaste juhendamisest annab tunnistust Mõniste koolimajas olev karikakapp, mis on karikatest nii pungil, et neid sinna rohkem lihtsalt ei mahu või kui mahuks, siis kukuks kapp seinalt alla. Tiitleid, mille saavutamisele Virve kaasa on aidanud, võikski üles lugema jääda.

Lisaks tavapärasele spordile tantsib Virve ka Mõniste rahvatantsu segarühmas, kus ta teeb oma kergetalust ja vastupidavusega silmad ette lausa endast noorematele.

Nii kooliõpilased kui ka kaaskodanikud peavad Virvet fantastiliseks inimeseks, kes on ihu ja hingega olnud Mõniste

piirkonna spordivaldkonna eestvedaja ning hea kolleeg, kellega on alati hea koostööd teha.

Palju õnne, Rõuge valla 2020. aasta sporditäht Virve Tamm! Rõuge valla 2020. aasta sporditähe aunimetusele nomineeriti ka Jaak Pächter.

Aasta tähtettevõtja – Umamuna OÜ

Umamuna OÜ tegevusi veavad eest Eevi ja Jaanus Venski. Tegemine on töökate ja toimekate ettevõtjatega, kes on oma kanade jaoks olemas ööpäev läbi. Kuid mitte ainult nemad – ettevõttega on tihedalt seotud ka Eevi-Jaanuse laste pered. Töökas pere on teinud investeringuid kaasaegsesse tehnikasse ja inventari, et toodang oleks võimalikult mahe ning kvaliteetne. Mahetootmine on tänapäeva põllumajanduses tõusev vajadustel põhinev trend, millega on kaasa läinud ka Umamuna OÜ. Üha enam inimesi valib oma toidulauale toidu, mis on toodetud ja kasvatatud puhtal viisil. Umamuna on just üks selliseid põllumajandustootjaid, kes seda oma tarbijatele pakub. Seda, et Umamuna toodangut teatakse ja hinnatakse, näitab fakt, et nende toodang on jõudnud Eesti suurimate toidukaupluste lettidele.

Palju õnne, Rõuge valla 2020. aasta tähtettevõtja Umamuna OÜ!

Aasta tõusev täht – Nansen Palo

Nansen on Rõuge põhikooli 9. klassi õpilane. Väga laia silmaringiga, töökas, sihikindel ja sümboolne noormees. Tal on suurepärased teadmised loodusainetes ning tema õppeaegne ja käitumine on olnud alati head ja väga head. Nansen on esindanud Rõuge kooli mitmetel olümpiaadidel ja võistlustel ning saavutanud auhinnalisi kohti. Nansen on ka väga aktiivne sportlane. Kõige aktiivsemalt tegeleb Nansen orienteerumise ja suusatamisega, ta on mitmel aastal tulnud oma vanuseklassis maakonna meistriks. 2021. aastal kuulub Nansen Eesti orienteerumisjooksu ja suusaorienteerumise noorte- ja juunioridekoondise kandidaatide hulka.

Palju õnne, Rõuge valla 2020. aasta tõusev täht Nansen Palo!

Rõuge valla 2020. aasta tõusva tähe aunimetusele nomineeriti ka Emil Elrond Karu ja Eleanora Rõõmusoks.

Aasta täheke – Ralf Piirjõe

Ralf on vaikse ja rahuliku iseloomuga noormees Mõnistest. Ta on kaalutlev ja mõtleb enne kui tegutseb ning arvestab alati kaaslastega. Ralf ei karda ennast proovile panna ja võtab tegevustest aktiivselt osa. Samas teadvustab ta hästi, mis talle meeldib, ja keskendub sellele. Oma huvidest lähtuvalt jõuab ta kohusetundlikult osaleda mudilaskooris, peotantsus ja jalgpallis ning käia Varstus judot tegemas.

Ralf on väga mitmekülgsete huvidega, lisaks hobidele jõuab ta aktiivselt osaleda ka noortekeskuse tegevustes. Ta ei karda avaldada oma arvamust ning on noortekeskuses tihtipeale see kutt, kes veab tegevusi eest ja innustab tegevustes osalema ka teisi noortekeskuse noori. Tema plaanidest ja kokkulepetest kinnipidamine on märkimisväärne ja kindlasti eeskujuks meile kõigile.

Palju õnne, Rõuge valla 2020. aasta täheke Ralf Piirjõe!

Aasta tähttegu – kiire internet Vastse-Roosa külla

Kiiret interneti on maale lubatud kaua ja oodatud veel kauem. Koos aasta tagasi alanud koroonaviiruse levikuga pani olukord internetiga meid kõiki proovile. Vastse-Roosa aktivistid võtsid käsile, kasutasid kõiki võimalikke ja võimatuid lahendusi ning kaevasid maa sisse terve kilomeetri valguskaablit. Tööd tehti suure entusiasmi ja kokkuklappimisega. 2020. aastal said ülikiire interneti neli liitujat, kuid sama lahendust kasutades on võimalik liituda veel 16 soovijal. Märkimist väärib asjaolu, et väljaehitatud võrk on kordades odavam kui internetiteenust pakkuva ettevõtte samalaadne lahendus. Mis aga on tõeliselt tunnustamist väärt – selle kogu küla teeniva lahenduse loomise taga on üks eraisik, Meelis Mõttus. Meelis on alati olnud tegus ja abivalmis mees, kes seisab oma küla ja kogukonna eest. Kiire ja teenusepakujatest sõltumatu interneti toomine oma kodukülla on tegu, millega Rõuge vallas seni veel hakkama pole saadud.

Palju õnne, Meelis Mõttus ja Vastse-Roosa küla!

Rõuge valla 2020. aasta tähttegu aunimetusele nomineeriti ka Varstu Kooli kooliaed, kogumiku „Ruusmäe latsi jutt II“ väljaandmine, Aimar Sisask ja järvede ärde päästevahendite kappide paigaldamine ning Rõuge kiriku küttesüsteemi ehitus.

Rõuge Vallavolikogu 2. märtsi 2021 e-istungil vastu võetud õigusaktid

Volikogu:

1. Võttis vastu Rõuge valla 2021. aasta eelarve kogumahus 15 579 543 eurot.
2. Andis nõusoleku isikliku kasutusõiguse seadmiseks Rõuge valla kasuks Simmuli külas asuvale 25215 Nursi-Rõuge tee kinnisasjale veetrassi rajamiseks, omamiseks, remontimiseks ja hooldamiseks.
3. Andis nõusoleku OÜ-le Kristobal (registrikood 11109025) kinnistu nr 2490141 koosseisu kuuluva Mõisapõllu katastriüksuse omandamiseks Luutsniku külas.
4. Muutis Rõuge Vallavolikogu 07.04.2020 määrust nr 2 „Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetuse määramise kord“.
5. Muutis ühinemislepingu lisa 3 ja Mõniste piirkonna objektide osas tehtu järgmine muudatus: ühinemistoetuse eest tehtav investeeringuobjekt „Mõniste koolihoone soojustamine“ asendati investeeringuobjektiga „Mõniste koolihoonete kompleksi energiatõhusaks muutmine“.
6. Kinnitas volikogu korralduskomisjoni uueks liikmeks Urmas Vahteri.

Rõuge Vallavolikogu 10. märtsi 2021 e-istungil vastu võetud õigusaktid

Volikogu:

1. Avaldas umbusaldust volikogu esimehele Aigar Kalgile.
Umbusalduse põhjuseks oli asjaolu, et Rõuge vald on toetanud aastatel 2018–2020 Rõuge Kaugtöökeskust rohkem kui 32 000 euro ulatuses MTÜ Rõuge Kaugtöökeskus tegevust Rõuge katlamaja kolmandale korrusele kaugtöökeskuse Catlamaja ruumide ehitamiseks. Umbusalduse esitanud volikogu liikmete arvates ei saanud rahade eraldamine valla osalusega MTÜ-le toimuda vallavolikogu esimehe osalusega.
2. Andis revisjonikomisjonile järgnevad ülesanded:
  - esitada Rõuge Vallavolikogule aramus OÜ Rõuge Kommunaalteenus ja MTÜ Rõuge Kaugtöökeskus vahel sõlmitud lepingu kohta, millega OÜ Rõuge Kommunaalteenus andis MTÜ-le Rõuge Kaugtöökeskus tasuta kasutusse ruumid Rõuges, katlamaja kolmandal korrusel.
  - selgitada välja summad ja esitada Rõuge Vallavolikogule aruanne, kuidas on Rõuge vald toetanud MTÜ-d Rõuge Kaugtöökeskus otse ja läbi vallale kuuluvate äriühingute ning allasutuste.

Rõuge valla kogukondade ettevõtmistest

Rõuge vald algatas kogukondade võimendamise projekti, et aidata kaasa Rõuge valla erinevates kantides tegutsevate kogukondade arengule ning luua toimiv kogukondade koostöövõrgustik. Täna on kogukonnad isekeskis ja üheskoos välja tulnud mitmete toredate algatustega, milles oodatakse kaasa lööma kõiki huvilisi üle valla.

Projekti ühe tegevusena on loodud koostöövõrgustik, et pöörata rohkem tähelepanu heakorrale Rõuge vallas, sealhulgas kaardistada kitsaskohad, teha ettepanekuid, algatada arutelusid ning püüda leida ka koostöös lahendusi. Loodud on GoogleDrive'i dokument aadressil www.j.mp/rouge-kogukonnad, kuhu iga vallaelanik saab lisada andmeid lagunevate hoonete, uuendamist vajavate teadetahvlite või muude parandamist vajavate objektide kohta. See info on mõeldud nii vallavalitsusele kui ka kogukondadele, kes saavad ühiselt seljad kokku panna ja kogukonnale olulised asjad korda teha. Olete oodatud sinna andmeid lisama, palume seda teha läbimõeldult ja vastutustundlikult.

Algatatud on kogukondade esinduskogude loomise idee, mida veel edasi arendatakse. Esinduskogude kaudu saavad erinevad piirkonnad sinisest jõulisemalt Rõuge valla elukorralduses kaasa rääkida ja

tugevdada suhteid väiksemate kogukondade sees ning nende vahel. Esinduskogu on kanal, mille kaudu edastada kogukondade vajadusi ja soovide vallavalitsusele ning koht, kus arutada kogukondade ühiste vajaduste ja soovide üle ning kavandada koostööd. Esinduskogu on ka foorum, kus kogukonnad saavad jagada häid kogemusi ning toetada seeläbi kogukondade arengut kõigis valla piirkondades.

Üle valla on kokku istunud seltskonnad, kes on mõelnud noorte kaasamise ja kogukondade koostegemiste hoogustamise peale. Kirja on juba saanud mitmeid häid mõtteid, mida kogukonnad kõigis piirkondades veel läbi arutavad ja täiendavad. Välja võiks tuua näiteks mõttetalgud nii noorte kui vanadega, ühismatkad, talgud kolemajade lammutamiseks, kogukonna laadad millegi rajamiseks või korrastamiseks raha kogumiseks. Ühiselt võiks läbi mõelda ka üritused, mis kas mingis piirkonnas või üle valla rahvast kokku meelitavad ja kogukondi tugevdavad.

Põhjalikumalt on võimalik kogukondade heade ideede ja algatustega tutvuda valla kodulehel. Kel on soovi oma heade mõtetega juba tegutsevate seltskondadega liituda, andke sellest teada valla projektispetsialistile (Ruuta Ruttas-Küttim, projekt@rauge.ee).

Hetk möödunud aasta 6. augustil toimunud esimesest kogukondade seminarist Viitina mõisas.
Foto: Viivika Nagel

Volikogu võttis vastu Rõuge valla 2021. aasta eelarve

Taotlusvoor on avatud 29. märtsist 30. aprillini 2021.

Rahandusministeerium koostöös Kagu-Eesti omavalitsustega on välja töötanud toetusmeetme Kagu-Eesti majanduse elavdamiseks, tööturu olukorra parandamiseks ning piirkonna arendamiseks on riigi poolt eraldatud toetust spetsialistide elamisvõimaluste soetamiseks või renoveerimiseks. Meetme raames saab korrastada või soetada Rõuge valla territooriumil asuvat eluruumi.

Toetust saavad taotleda äriühingutes töötavad spetsialistid, piirkonnas tegutseva äriühingu juhatuse liikmed või piirkonnas tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjad, kes vastavad järgmistele nõuetele:

- taotlejal on kutseharidus keskhariduse baasil või kõrgem haridustase;
- taotlejal on töökohale vastav erialane väljaõpe või töökogemus;
- taotlejal on Kagu-Eestis tegutsevas ettevõttes töötavaga dokumentaalselt tõendatav tähtajatu töösuhe või taotleja on piirkonnas tegutseva äriühingu juhatuse liige või piirkonnas tegutsev füüsilisest isikust ettevõtja;
- taotleja brutotöötasu on taotluse esitamise aasta 1. jaanuari seisuga suurem 2019. a kalendriaasta maakonna keskmisest brutotöötasust (1113 eurot kalendrikuus), juhatuse liikme või füüsilisest isikust ettevõtja puhul peab makstud tulumaks võrduma või olema suurem 2019. aasta kalendriaasta maakonna keskmiselt brutotöötasult makstavast tulumaksust;
- taotlejal puuduvad maksuvõlgnevused.

Projektidesse panustavad võrdsest nii riik, kohalik omavalitsus kui taotleja. Sel aastal toetatakse spetsialistide eluasemete soetamist ja renoveerimist Rõuge vallas 41 724 euroga.

Toetuse saamise korral peab eluruumi olema vähemalt kolm aastat aruande kinnitamise kuupäevast arvates toetuse saaja

omandis ning toetuse saaja alaline elukoht, ka rahvastikuregistri andmetel, peab olema Rõuge vald.

Taotlus tuleb esitada vallavalitsuse kinnitatud taotlusvormil ning saata digitaalselt allkirjastatult aadressile vald@rauge.ee.

Taotlusele lisatakse järgmised dokumendid:

- vormikohane projekti eelarve;
- vormikohane tööandja poolt allkirjastatud ankeet;
- haridust ja väljaõpet tõendavate dokumentide koopiad;
- vähemalt kaks võrreldavat hinnapakumust eluruumi ehitustööde kohta. Võrreldavate hinnapakumuste puudumisel tuleb esitada sellekohased põhjendused ja hinnakalkulatsioonid. Hinnapakumisi ei pea esitama eluruumi ostmise kulu kohta;
- eluruumi ostmise korral notariaalne ostumüügi eelleping;
- eluruumi ehituse korral ehitusluba või ehitusteatis ning ehitusprojekt, kui see on nõutud ehitusseadustiku lisas 1.

Toetust saab ühe eluaseme kohta küsida programmist üks kord.

Toetus moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest ning toetuse suurus ühe spetsialisti eluruumi kohta on 5 000 kuni 10 000 eurot. Taotleja omafinantseering peab olema rahaline ja moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest. Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse esitamise päevast ning lõpeb taotlusvoorule järgneva aasta 31. augustil.

Meetme kohta saab lugeda Rõuge valla kodulehelt: rauge.ee/spetsialistide-programm.

Infot, nõu ja abi toetuse taotlemisel pakub ettevõtlus- ja projektispetsialist Anneli Piigli (ettevotlus@rauge.ee, 516 9476).

Ehituslubade või -teatiste kohta saab infot ehitusspetsialist Tõnu Kukelt (ehitus@rauge.ee, 511 7814).

Sänna piirkonna elanike pöördumine volikogu liikmete poole

Rõuge valla Sänna piirkonna elanikud pöörduvad käesolevaga keskkonnakomisjoni ja volikogu liikmete poole palvega võtta kuulda nende häält ja mitte lubada liiva kaevandamist Sänna karjääris. Karjääri tahetakse rajada otse Euroopa Liidu looduskaitse tähtsusega Natura 2000 ala äärde. Kohalikud on mures oma elukeskkonna pärast ja rõhuvad valla visioonile, mille kohaselt peaks Rõuge olema roheline ja hooliv vald, kus elavad kodukohta väärtustavad inimesed.

Kohalikud peavad igapäevaselt taluma Sänna baasi tegevusest ja Nursipalu harjutusväljast tulenevaid müra- ja vibratsioonihäiringuid, mis halvendavad otseselt mõjuvõljas elavate inimeste igapäevast elukvaliteeti. Sänna karjääri avamine ületaks kohalike hinnangul lõplikult inimeste taluvalve.

On murettekita, et karjääri plaanitakse 20,75 hektari suurusele alale, kusjuures 15 aasta jooksul soovib arendaja kaevandada vähemalt ca 1 100 000 m³ liiva. Ligi 400 000 m³ sellest soovitakse varuda veealuse kaevandamise tehnoloogiat kasutades.

Vana Sänna liivakarjääri ala on taasmetsastatud ning tasapisi taastumas. Karjääri avamisega kavatakse mets raadada ning laiendada kaevandust varasemaga võrreldes oluliselt suuremas mahus, kusjuures kaevandustööd plaanitakse teha kuni 17 meetri sügavuselt. Lisaks on kaevandusloa taotluses kirjas, et pealmise liivakihi eemaldamise järel tehakse täiendavad geoloogilised uuringud ning kui selgub, et liivakiht ulatub veelgi sügavamale, siis võivad nii kaevandamise mahud kui sügavus veelgi suureneada.

Kavandatava karjääri kõrvale jäävad nii väriselupaik kui Euroopa Liidu looduskaitse tähtsusega Natura 2000 ala. On teadmata, kuidas planeeritav liivakaevandus mõjutab ümbritsevat looduskeskkonda ja veestikku.

Sänna on olulise kultuurimiljöoga paik. Kohalike arvates ei kaalu arendaja isiklik ärihuvi, kelle üheks tegevuseks on muu hulgas

liiva eksport, üles loodus- ja elukeskkonna ning paiga üldise identiteedi rikkumist.

Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande kohaselt on maakonna varustuskindlus ehitusliivaga tagatud 86 aastaks ja tehnoloogilise liivaga 158 aastaks (lk 171). Eelnimetatud dokumendis juhitakse tähelepanu, et kaevanduslube väljastades tuleks lähtuda kaalutlusest, kas kaevandatava varu mahtu on vaja suurendada riigi, maakonna või ainult ettevõtte huvides.

Sänna elanikud ootavad, et kohalik omavalitsus keelduks kaevandusloa väljaandmisest. Arvestada tuleb piirkonna inimeste huvidega ning nii valla kui maakonna arengut suunavate dokumentidega, mis on avalikkuse poolt heaks kiidetud.

Sänna piirkonna külade elanikud
Lisainfo telefonil 521 5143
(Maarika Niidumaa)

Planeeritaval kaevandusalal praegu kasvav mets.
Foto: Maarika Niidumaa

Planeeritavast kaevandustegevusest Rõuge vallas

Keskonnaamet (kaevandusloa andja) on esitanud Rõuge vallavalitsusele kolm kaevandamisega seotud taotlust arvamuse avaldamiseks. Aprillikuise vallavolikogu istungil arutatakse järgmisi taotlusi:

Taudsa uuringuruumi geoloogilise uuringuloa taotlus

Osaihing Kakkoveski taotleb geoloogilise uuringu luba Taudsa külas Taudsa uuringuruumis, et selgitada välja seal esineva maavara (liiv, kruus) lasumustingimused, kvaliteet ja kogus. Taotletav ala paikneb kolmel eraomandisse kuuluval kinnistul (Noortautsa, Ploomi ja Öuna). Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 3,35 ha. Luba uuringute läbiviimiseks taotletakse kolmeks aastaks.

Sänna liivakarjääri kaevandusloa taotlus

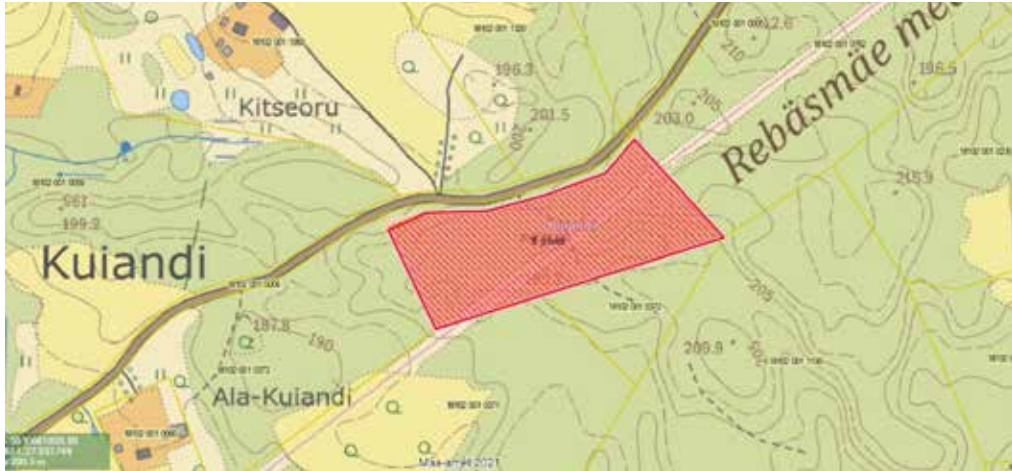
EMG Karjäärid OÜ taotleb keskkonnaluba Sänna liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks. Sänna liivakarjäär asub Sänna külas kahel riigiomandis oleval kinnistul (Rõuge metskond 19 ja Sänna karjäär). Osaliselt kattub planeeritav karjäär vana karjääriga, kuid on sellest laiem. Planeeritava Sänna liivakarjääri mäeeraldisel pindala on 16,82 ha ning mäeeraldisel teenindusmaa pindala 20,75 ha. Kaevandada soovitakse üla- ja alapool põhjaveetasel. Sänna liivakarjääris leidub: (1) tehnoloogilist (aktiivse tarbevaru kogus 552 000 m³ ja kaevandatav varu 716 000 m³) ja (2) täiteliiva (aktiivse tarbevaru kogus on 442 000 m³ ja kaevandatav varu 380 000 m³). Kaevandamisega rikutud korrastatava maa kasutamise otstarve on tehiseveekogu ja metsamaa. Luba taotletakse 15. aastaks.

Kuiandi liivakarjääri kaevandusloa pikendamise taotlus

Aigren OÜ soovib pikendada kehtivat kaevandusloa 15 aasta võrra. Olemasolev kaevandusloa numbriga L.MK/320394 kehtib kuni 07.05.2021. Nimetatud keskkonnaluba on esmakordselt väljastatud 2011. aastal ja korra pikendatud 2016. aastal. Muud tingimusi kaevandusloas muuta ei soovita. Kuiandi liivakarjäär asub Kuiandi külas eraomandis oleval Alanurme kinnistul. Mäeeraldisel pindala on 2,96 ha ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala 2,96 ha. Maardlate nimistu kohaselt on seisuga 07.02.2021 Kuiandi liivakarjääri mäeeraldisega seotud maavaravaru kogused järgmised: 1. ploki ehituskruusa aktiivne tarbevaru 68 200 m³ ja 3. ploki ehitusliiva aktiivne tarbevaru 38 500 m³. Kaevandamisega rikutud korrastatava maa kasutamise otstarve on metsamaa.

Kaevanduslubadega seotud materjalid leiab Rõuge valla kodulehelt. Lisainfo Rõuge valla keskkonnaspetsialistilt (5346 7448, keskkond@rauge.ee).

Paku suvel malevlastele tööd!

VAJAD SUVEKS LISATÖÖJÕUDU?

ANNA ENDAST MÄRKU, USINAD MALEVANOORED OOTAVAD

SOBILIKUD TÖÖD MEIE NOORTE JAKS ON: HEAKORRATÖÖD, SAAGIKORISTUS, TÖÖ TEENINDUSSEKTORIS, ABITÖÖD SÜNDMUSTE KORRALDAMISEL JPM

LISAINFO: RAUGEANK@GMAIL.COM
VÕI TEL. 53403309

Vaatamata ilmataadi vempudele ja talve-kevade omavahelisele suutmatusele kokku leppida, kumb aastaeg meie looduses parasjagu valitseb, on noorsootõtajad suunanud oma pilgud suise suvekuudesse.

Kutsume sindki, hea Rõuge valla elanik, mõtlema oma suviste tegemist vajavate tööde ja toimetamiste peale. Kui tead juba praegu, et vajaksid abikäsi puude ladumisel, marjade korjamisel, rohimisel, heakorratööde tegemisel, sündmuste korraldamisel või mõne muu tööülesandega, siis võta meiega ühendust. Räägime lähemalt võimalustest ja vajadustest.

Meil on teile abijõuks pakkuda töökad, pühendunud ja kohusetundlikud Rõuge valla malevanoored. Noori juhendab ja toetab väljaõppega rühmajuhht.

Kui arvad, et sul endal võiks olla midagi sobivat või tead kedagi, kel on midagi pakkuda, siis võta meiega juba praegu ühendust ja räägime lähemalt.

Kirjuta raugank@gmail.com või helista 5340 3309 (Airi Parv)

Rõuge vallavalitsus ootab oma meeskonda keskkonnaspetsialisti ja haridusspetsialisti

Konkurss keskkonnaspetsialisti ametikohale

Keskkonnaspetsialisti põhiülesanneteks on Rõuge valla keskkonna, heakorra ja säästva arengu alase töö korraldamine, õigusaktidest tulenevate kohaliku omavalitsuse keskkonnavalaste ülesannete täitmise korraldamine, koordineerimine ja muu seesugune.

Keskkonnaspetsialisti ametijuhendiga saab tutvuda Rõuge valla veebilehel aadressil raug.ee/kontaktid.

Oled sobiv kandidaat, kui:

- sul on kõrgharidus (soovitatavalt keskkonnavalane);
- oskad käsitleda ametikohal vajalikke arvutiprogramme ja andmekogusid;
- valdad vähemalt C1-tasemel eesti keelt;
- oskad planeerida tööprotsessi ja läbi viia keskkonnajärelevalvega seotud menetlusi;
- sul on teadmised õigusaktide ja dokumentide vorminõuetest ning suudad koostada oma valdkonna üld- ja üksikakte;
- orienteerud õigusaktidega valla pädevusse antud küsimustes oma töövaldkonnas;
- tunned ja oskad rakendada tööks vajalikke Eesti Vabariigi ja Rõuge valla õigusakte;
- sul on B-kategooria juhiluba;
- oled hea koostöö- ja suhtlemisoskusega, algatus- ja otsustusvõimeline;
- suudad stabiilselt ja tulemuslikult töötada ka pingelolukorras ning aega efektiivselt kasutada.
- Kasuks tuleb töökogemus avaliku teenistuse keskkonnavaldkonnas (riigiasutuses või kohalikus omavalitsuses).

Omalt poolt pakume:

- vaheldusrikast tööd;
- võimalusi eneseteostuseks;
- koolitusi enesetäiendamiseks;
- toetavat meeskonda;
- töökohta maalilises Rõuges;
- meeleolukaid ühisüritusi;
- põhipuhkust 35 kalendripäeva.

Teenistusse asumise aeg: kokkuleppeliselt. Keskkonnaspetsialist võetakse tööle tähtajaliselt, asenduse ajaks.

Kandideerimiseks esitada sooviavaldus koos kinnitusega, et ei esine asjaolusid, mis välistavad ametniku teenistusse võtmise, CV, motivatsioonikiri ja haridust tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt 29.03.2021 Rõuge Vallavalitsusele aadressil vald@raug.ee.

Kontaktisik: majandusosakonna juhataja Jane Liiv (5328 4004).

Konkurss haridusspetsialisti ametikohale

Haridusspetsialisti põhiülesanneteks on Rõuge valla nüüdisaegse haridusvaldkonna edendamine ja vastavate tegevuste koordineerimine, osalemine hariduspoliitika väljakujundamise protsessis, valdkondlike arengukavade väljatöötamise ja elluviimise protsessi koordineerimine, haridusalase info koordineerimine, noorsootöö ja huvitegevuse koordineerimine, haridusasutuste teenistusliku järelevalve korraldamine, allasutuste tegevust kajastava informatsiooni kogumine ja avalikustamine, valdkondlike taotluste menetlemine ja õigusaktide eelnõude ettevalmistamine, ülevallaliste haridusürituste ja tunnustusürituste korraldamine.

Haridusspetsialisti ametijuhendiga saab tutvuda Rõuge valla veebilehel aadressil raug.ee/kontaktid.

Oled sobiv kandidaat, kui:

- sul on soovitatavalt kõrgharidus ja sellele lisanduv eri-, kutse- või ametialane ettevalmistus;
- sul on teadmised ja töökogemus haridusvaldkonnas;
- oskad käsitleda ametikohal vajalikke arvutiprogramme ja andmekogusid;
- valdad vähemalt C1-tasemel eesti keelt;
- sul on teadmised õigusaktide ja dokumentide vorminõuetest ning suudad koostada oma valdkonna üld- ja üksikakte;
- orienteerud õigusaktidega valla pädevusse antud küsimustes oma töövaldkonnas;
- tunned ja oskad rakendada tööks vajalikke Eesti Vabariigi ja Rõuge valla õigusakte;
- sul on B-kategooria juhiluba.
- Kasuks tuleb töökogemus avaliku teenistuse haridusvaldkonnas (riigiasutuses või kohalikus omavalitsuses).

Omalt poolt pakume:

- vaheldusrikast tööd;
- võimalusi eneseteostuseks;
- koolitusi enesetäiendamiseks;
- toetavat meeskonda;
- töökohta maalilises Rõuges;
- meeleolukaid ühisüritusi;
- põhipuhkust 35 kalendripäeva.

Teenistusse asumise aeg: kokkuleppeliselt.

Kandideerimiseks esitada sooviavaldus koos kinnitusega, et ei esine asjaolusid, mis välistavad ametniku teenistusse võtmise, CV, motivatsioonikiri ja haridust tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt 29.03.2021 Rõuge Vallavalitsusele aadressil vald@raug.ee.

Kontaktisik: haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Marju Kõva (5804 6564).

1. aprillini saab taotleda valla mittetulundustegevuse toetust

Rõuge vallas tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused, seltsingud ja füüsilised isikud saavad kahel korral aastas taotleda rahalist toetust oma tegevuse edendamiseks. Toetust antakse omaalgatuslikuks ja mittetulunduslikuks tegevuseks, mis toetab valla elukeskkonna arengut ja parandab valla elanike heaolu ning on kooskõlas valla arengukavas seatud prioriteetidega.

Rõuge valla mittetulundustegevuse toetuse määramise info ja taotlusvormid leiab kodulehelt aadressilt rauge.ee/mittetulundustegevuse-toetus.

Stipendiumi saab üks inimene taotleda kuni 1000 eurot aastas. Võib esitada mitu erinevat taotlust, kuid kokku mitte üle 1000 euro aastas.

Mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute toetust saab üks organisatsioon taotleda kuni 2000 eurot aastas. Ühes voorus võib esitada mitu taotlust.

Kaasfinantseerimise toetust saab taotleda jooksvalt, pärast positiivse otsuse saamist põhirahastajalt. Kaasfinantseerimise toetus ei

ole suurem kui vastava fondi või programmi taotlusvooru projektide omaosaluse määr ja ei ületa 25% projekti kogumaksumusest. Toetusi makstakse volikogu poolt seatud aastase piirsumma ulatuses. Volikogu saab seda summat muuta lähtudes valla eelarve seisust.

Valla kaasfinantseeringut saab taotleda ainult juhul, kui projekt on saanud rahastuse riigieelarvest või välisvahenditest rahastatud programmidest ja fondidest.

Vallale esitatakse kaasfinantseeringu taotlus vabas vormis koos põhirahastajale esitatud taotluse ja lisadega. Aruanne esitatakse põhirahastaja vormil.

Rahalise omafinantseeringu summa peab kõigi toetuste puhul moodustama vähemalt 10% valla poolt antavast summast.

Kui kasutamata jäänud toetuse summa on suurem kui 10 eurot, tuleb see tagasi maksta.

Taotlused tuleb esitada tähtaegselt valla üldmeiliaadressile vald@rauge.ee.

Kogu info taotlemise kohta meie projektispetsialistilt: projekt@rauge.ee, 520 6945 (Ruuta Ruttas-Küttim)

Hajaasustuse programmi taotlusvoor on avatud 1. aprillini.

Hajaasustuse piirkonnas on võimalik programmi abil välja ehitada veevärk ja kanalisatsioon, teha korda koduõuest suurele teele viiv juurdepääsutee või paigaldada autonoomseid elektrisüsteeme.

Hajaasustuse programmi põhjalikuma kirjelduse leiab eelmisest, veebruarikuisest lehest. Kogu programmi ja taotlemist puudutav info on leitav valla kodulehel aadressil rauge.ee/hajaasustuse-programm. Rõuge vallavalitsus ootab taotlusi 1. aprillini allkirjastatuna paberil (aadressile Ööbikuoru 4, Rõuge) või digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile vald@rauge.ee.

Aastate tegijad, kes on peidus iseenesestmõistetavuse taga

Vahel ongi inimene ja tema tegevus nähtamatu, eriti siis, kui nad on kogu aeg märkamatu meie kõigi kõrval moel või teisel olemas. Lisaks olemas olemisele teavad nad vastuseid erinevatele küsimustele: Kas täna õhtul rahvamajas midagi toimub? Kas kella seitsmene buss pühapäeval ikka sõidab? Kui kehatemperatuur haigestununa tõuseb, siis kas on parem võtta parasetamooli või Ibumaksi või kas...? Või siis teavad nad täpselt, millise kortermaja räästas ripuvad õhtlikud jääpurikad või et võimalik marutaudi rebane oleks tarvis maha noddida. Ja kõik küsijad-abivajajad saavad vastuse või vähemalt suuna küsimuse lahendamise poole.

On aasta 2021 ja taas märtsikuu. Täpselt aasta oleme elanud uues reaalsuses ja kohanenud uutes oludes. Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkond on kindlasti saanud tugevamaks kogemuse võrra, mille ühiseks nimetajaks on koroonaviirus.

Oles sotsiaalvaldkonnas töötanud nüüdseks poolteist aastat tuleb tõdeda, et sotsiaaltöö- ja tervishoiuvaldkonna inimeste olemasolu ning nende tegevusi võetakse paljuski iseenesestmõistetavatena. Märkamatu on ühiskond omaks võetud teadmise, et sotsiaal- või tervishoiutöötaja ikka teab – see on alati loomulik tundunud. Julgen öelda, et on tekkinud stereotüüp, et need inimesed on justkui raudnaelad.

Tuleb tõdeda, et elu tervikuna ning tööprotsesse sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas ei ole võimalik võtta iseeneslikena. Nendes valdkondades tegutsemise ja teenuste toimimise taga on inimesed: hooldekodu ja sotsiaalkeskuse personal, perearstid ja -õed, sotsiaaltöötajad ja sotsiaalhooldustöötajad, lastekaitsetöötajad. Meie valdkonna elu ei ole võimalik pausile panna ning distantsilt seda kuidagi teha, tervikuna ei ole võimalust kodukontoris kolida, sest meie tegemistest sõltuvad otseselt inimeste hooldus, tervis ja heaolu.

Meilonkriisjaviieldamatult tuleb kriisilukorras tagada tähtsamate sotsiaalteenuste jätkumise ning sotsiaalsektori töötajate võimendamine. Hooldekodu ja sotsiaalkeskuse töötajad, perearstide tiimid ja sotsiaalosalakonna töötajad on seisnud eesliinil kogu kriisaja, olles kõige suuremas nakatumise riskis, tehes hoolimata sellest oma tööd pühendumuse ja hoolimisega. Hooldekodude ja sotsiaalkeskuse personalil on tulnud anda endast rohkem kui maksimaalne panus, et viirus hooldekodudes ega sotsiaalkeskusesse ei jõuaks. Et kõik laste õigused ja heaolu ning valla sotsiaalteenused oleksid tagatud, selle eest on hea seisnud lastekaitsepspecialistid ning

sotsiaaltöötajad koos sotsiaalhooldustöötajatega. Et kõik terviseured on saanud lahendused, on meie perearstid- ja -õed ennastunustavalt toimetanud heaolu ja meie inimeste tervise nimel. Selle töö taga on Inimesed. Jah, just suure algustähelga!

Aastatega kogunenud nähtamatut märkamatu on sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna inimeste ees üha keerulisem leevendada, hoolimata tõsiasjast, et nimetatud valdkonna olulisust tajutakse tänapäeva ühiskonnas järjest olulisema ja teravamana. Mõelgem korra selle peale. Ka sina ja sina, ja sina ka.

Aitäh teile, mu head Rõuge ja Mõniste hooldekodude ja Misso sotsiaalkeskuse inimesed; Mõniste, Varstu, Haanja, Rõuge, Misso perearstid ja -õed; Rõuge valla sotsiaalosalakonna naiskond panustamise eest meie valla inimeste ja klientide hoidmise ja nõustamise. Te olete ära teeninud sügava tänukummarduse, olles aastate tegijad eneselegi märkamatu!

Medalit ega tänukirja mul teile anda ei ole, kuid sügaval südames on koht teie kõigi jaoks!

Triinu Õispuu
Sotsiaalosalakonna juhataja

16. märtsil oli rahvusvaheline sotsiaaltöö päev. Rõuge vallavalitsus tänab kõiki oma armsad sotsiaalvaldkonna töötajad Rõuge valla hooldekodudes, sotsiaalkeskuses, perearstikeskustes, valla sotsiaalosalakonnas, koostöökeskuses, noortekeskustes, koolides, lasteaedades. Olete meie superkangelased!

Üksi elava pensionäri toetuse saamiseks peab aprillist kuni septembri lõpuni vastama kolmele tingimusele

Selleks, et saada oktoobris 115 euro suurust üksi elava pensionäri toetust, peavad 1. aprillist kuni 30. septembrini olema täidetud kolm tingimust. Toetust makstakse neile, kes on vanaduspensionieas, elavad rahvastikuregistri andmetel üksi ja kelle vanaduspension on alla 636 euro kuus.

Sotsiaalkindlustusameti pensioniteenuse juht Signe Viimsalu ütles, et üksi elava pensionäri toetust maksab amet automaatselt ilma ühegi taotluseta neile pensionäridele, kel on 1. aprillist kuni 30. septembrini täidetud kõik kolm tingimust.

„Toetuse tingimustes arvestatakse elukallidusega ja nii tõuseb ka toetuse saamise tingimuseks seatud pensionisumma igal aastal. Kui möödunud aastal pidi toetuse saamiseks jääma igakuise kättesaadava pensioni summa alla 582 euro, siis sel aastal on piiriks 636 eurot,“ rääkis Viimsalu. Tähele tasub panna, et iga aasta 1. aprillil indekseeritakse pensione ja sellega seoses pensionid veidi suurenevad. Sel aastal tõstab pensione ka erakorraline pensionitõus.

„Paneme südamele, et pensionär ise, tema sugulane või eestkostja jälgiks, et üksi elava pensionäri andmed rahvastikuregistris vastaks tegelikule olukorrale. Toetuse määramisel lähtub amet rahvastikuregistri andmetest. Seetõttu võib juhtuda, et reaalselt üksi elav pensionär jääb toetusest ilma, kuna tema lapsed on vanema juurde sisse kirjutatud, kuigi tegelikkuses on nad ammu välja kolinud,“ selgitas Viimsalu.

Üksi elamise faktil on siiski ka erandeid. Toetust on õigus saada ka eestkostjatel ning eestkostetavatel, hooldekodude elanikel ning inimestel, kes vastavad toetuse saamise tingimustele, kuid kellega samale aadressile sisse kirjutatud inimene viibib hooldekodus. Andmed hooldekodus viibimise kohta saab sotsiaalkindlustusamet otse hooldekodudelt.

Kõigile, kelle andmed vastavad toetuse saamise tingimustele, maksab sotsiaalkindlustusamet toetuse automaatselt välja koos oktoobrikuu pensioniga. Kui pensionär ei vasta mingil põhjusel sel aastal üksi elava pensionäri toetuse saamise tingimustele, tekib tal järgmine võimalus toetuse saamiseks järgmisel aastal.

Eelmisel aastal maksis sotsiaalkindlustusamet üksi elava pensionäri toetust ligi 89 900 inimesele kokku üle 10,3 miljoni euro.

Rohkem infot toetuse kohta leiab sotsiaalkindlustusameti kodulehelt www.sotsiaalkindlustusamet.ee.

Lisainfo:
Signe Viimsalu, sotsiaalkindlustusameti pensioniteenusejuht
signe.viimsalu@sotsiaalkindlustusamet.ee
Kaili Uusmaa, sotsiaalkindlustusameti kommunikatsioonijuht
kaili.uusmaa@sotsiaalkindlustusamet.ee, 508 7370

Arendusseminar „Kohalik omavalitsus kui partner täiskasvanute õppimise toetamisel“

4.–5. märtsil toimus veebi vahendusel arendusseminar „Kohalik omavalitsus kui partner täiskasvanute õppimise toetamisel“. Arendusseminar korraldas Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon (ETKA) Andras Erasmus+ projekti „AGENDA – Euroopa täiskasvanuhariduse tegevuskava“ raames. Esimesel poolaastal on plaanis läbi viia viis arendusseminari, mille keskmes on erinevad teemad ja mõttearendused täiskasvanuhariduse valdkonnast. Seminaril osalenu saab teadmise, oskuse ja valmisoleku jagada infot ning toetada ja tunnustada täiskasvanuna õppimist. Tervikuna otsitakse vastust küsimusele „Millisel viisil kohalik omavalitsus täna panustab ja mil viisil võiks panustada täiskasvanuharidusse?“

Esimesel seminaril osalesid Võru, Valga, Põlva, Tartu ja Jõgeva maakonna kohalike omavalitsuste haridus- ja sotsiaaltööd tegevad inimesed ning täiskasvanuhariduse maakondlikud koordinaatorid.

Seminaril anti ülevaade täiskasvanuhariduse hetkeolukorrast ja edasistest suundadest. Haridus- ja Teadusministeeriumi elukestva õppe ja oskuste osakonna asejuhataja Külli All märkis: „Meie kõigi kohus on mõelda, kas oleme teinud kõik selleks, et täiskasvanutel, kellel on vaja juurde õppida, on võimalus seda teha. Haridusstrateegia 2035 järgi peame kindlustama vajalikud õppimisvõimalused, motiveeritud koolitajad ja vastavuse ühiskonna ning tööjõuturu vajadustele. Olen veendunud, et kohalikud omavalitsused saavad olla nende eesmärkide täitmisel meile head partnerid.“

SA Kutsekoja juhataja liige ja OSKA programmijuht Tiia Randma andis ülevaate tööturu tulevikutrendidest ehk millist tuleviku-täiskasvanut vajab Eesti. Põnev oli jälgida, missugused oskused on enim nõutud aastal 2025. Nendeks on laiapõhjaliselt probleemide lahendamine, enese juhtimine, töö inimestega ja tehnoloogia kasutamine. Iga valdkond jaguneb omakorda veel kitsamateks ja konkreetsemateks teemadeks.

Tagasiside põhjal pidasid seminaril osalejad oluliseks statistiliste andmete leidmise ja analüüsimise oskuste edasiarendust. Rohkem soovitakse teada teiste omavalitsuste spetsialistide ja täiskasvanuhariduse praktikute kogemusi, et mõista, kuidas inimene mugavustsoonist välja tuleks ning suudaks end õpilainele suunata. Tõsise mõtlemisainena jäi kõiki osalejaid saatma küsimus selle kohta, kuidas suunata inimesi mõtlema, et haridus annab talle parema ja huvitavama elu.

Lähemat infot ETKA Andras tegevuste kohta leiab nende kodulehelt aadressil www.andras.ee/agenda

Õppimiseni!
Sirje Plaks, projekti koordinaator ETKA Andras
Triinu Õispuu, Rõuge valla sotsiaalosalakonna juhataja, seminaril osalenu.

Teavitus Misso piirkonna elanikele – perearstikabinet asub ajutiselt koolimajas

Misso perearsti vastuvõtukoht on kuni käesoleva aasta oktoobrini muutunud seoses teenuskeskuse renoveerimisega. Evi Luts ootab oma patsiente Misso koolimaja esimesel korrusel.

Enne visiidile tulemist on vajalik eelnev registreerimine, seda saab teha telefonidel 785 6113 ja 5341 3244.

Natura metsatoetuse taotlemine

Hea meel on teatada, et ka käesoleval aastal on võimalik taotleda Natura metsatoetust. Seda saab teha 4.–22. aprillini.

Hüvitatakse looduskaitseliste piirangute tõttu saamata jäävat tulu Natura 2000 võrgustiku alal piiranguvööndis, sihtkaitsevööndis ja projekteeritaval alal ning sihtkaitsevööndis väljaspool Natura 2000 ala.

Natura toetust saab erametsaomanik taotleda enda omandis olevale metsaalale.

Toetuse määrad on:

- Natura 2000 alal asuvas ja väljaspool Natura 2000 võrgustiku ala asuvas sihtkaitsevööndis 110 eurot hektari kohta aastas.
- Natura 2000 alal piiranguvööndis, hoiualal ja projekteeritaval alal kuni 60 eurot hektari kohta aastas. Seda võidakse vähendada, kui eelarvest ei piisa kõikide nõuetele vastavate taotluste rahuldamiseks.

Taotluse saab esitada vaid e-PRIA portaalis. Taotluse esitamiseks on vaja toimivat ID-kaarti või mobiil-ID-d!

Võrumaa Metsaühistu aitas taotlusi esitada

Kui metsaomanik soovib abi taotluse esitamisel, siis Võrumaa Metsaühistul on pakkuda lahenduseks meie lepinguliste konsulentide volitamise võimalus. Selline lihtne võimalus kehtestati eelmisel aastal seoses eriolukorraga, see toimus väga edukalt ja pälvits metsaomanike poolt ainult kiidusõnu. Selle järele on juba palju küsitud.

Kuidas toimub volitamine?

- Volitamise soovi saab esitada tavalise e-kirja või telefoni teel. Volituse vormistamiseks tuleb taotlejal esitada konsulendile oma nimi ja isikukood (FIE ja juriidilise isiku puhul registrikood).
- Konsulentvormistab igale isikule personaalse volituse ja esitab selle metsaühistule. Võrumaa Metsaühistu allkirjaõiguslik isik (Erki Sok) koondab laekunud volitused, kontrollib sisu ja kinnitab need digitaalselt oma allkirjaga ning esitab krüpteeritud PRIA kliendiregistrile.

- PRIA kontrollib volitused ja kinnitab portaalis konsulendi esindusõiguse
- Konsulent esitab taotluse ja annab tagasisidet taotlejale taotluse esitamise kohta

NB! See volitus annab võimaluse esitada teie nimel ainult seda taotlust. Mingeid muid tehinguid teha ega taotlusi esitada see volitus ei võimalda.

Võrumaa Metsaühistu lepingulised konsulendid on:

- Aarne Volkov (529 9841, aarne.volkov@metsaühistu.ee);
- Aavo Saks (518 5587, aavo.saks@metsaühistu.ee).

Nemad nõustuvad metsaomanikke ja vastavad ka teistele metsandustemalistele küsimustele.

Kuna viirusega nakatumise tase on Võrumaal väga kõrge, siis sellel aastal saab Võrumaa Metsaühistu kontoris taotlusi esitada erikokkuleppe alusel ja vaid äärmisel vajadusel, kui tõesti mingil muul moel taotlemine ei ole võimalik!

Alates 2020. a kehtib metsaomanikele tulumaksusoodustus.

Riigikogu kiitis 15. aprillil 2020 heaks tulumaksuseaduse muudatused, mille järgi on metsast saadud tulu kuni 5000 euro ulatuses aastas tulumaksuvaba. Maksusoodustuse alla läheb ka Natura metsa hüvitis. Lisainfot selle kohta saab konsulentidelt, pikemalt sai sellest kirjutatud veebruarikuises valla ajalehes.

Olgem terved, väldime kontakte ja kanname maske!

Erki Sok

Võrumaa Metsaühistu

Kangsti kandi rahvas tähistas vabariigi aastapäeva vastlatralliga

Hinge kinni pidades joosti korraks kokku ühispildile.

24. veebruari pärastlõuna möödus Kangsti piirkonna rahvale pidulikult ja sportlikult – Matsi Tehnikaspordiklubi ja Kangsti Külaseltsi korraldusel tähistati EV 103. aastapäeva ja peeti vastlaid.

Kelgutamine toimus selleks spetsiaalselt rajatud kelgumäel, liulaskmise korraldasid lapsed ise ning lustaka sisuga diplomeid ja auhindu jagus kõigile mäest alla laskjatele. Toimus veel mitmeid teisi tegevusi: lumeskulptuuride tegemine, suusatamine perekonniti nelja mehe suuskadel, ühismängud, vastlavurri keerutamine, puuklotsi slaalom, mängiti „Tervislikku“ ja „Hambavalu“ kabet jne. Lõkkel sai käsi soojendada. Pereisad sõidutasid oma lapsi ATV-ga, aga kõige oodatum tegevus oli loomulikult tehnikaspordiklubi noorte poolt korraldatud jäärajasõit, mis seekord oli alla

sadanud jäävihma tõttu eriti liuglev, põnev ja lõbus. Võrreldes eelmise aastaga oli seekord osalemas ka terve hulk õrnema soo esindajaid. Võistlemiseks sai kasutada klubi autosid. Keskealistel ei olnud šansse, noored võtsid kõik võiduauhinnad. Muidugi maitseid kõigile hästi vastlapp ja kiluvõileivad ning maiustati vastlakuklite ja mitmete iseküpsetatud kookidega.

Kõik tegevused toimusid eraldi, võeti arvesse kehtestatud piiranguõudeid. Hinge kinni pidades joosti ka korraks kokku ühispildile. Seekord oli osalejaid küll vähem kui tavaliselt, aga üritus oli ikkagi tore!

Matsi Tehnikaspordiklubi ja Kangsti Külaseltsi tänavad Lillemäe talu pererahvast, kõiki abistajaid, Rõuge Vallavalitsust ja agaraid osalejaid.

Hetki Kangsti rahva vastlapäevast. Fotod: Kangsti külaselts.

Kogukonna turvalisus = usaldus, koostöö ja vabatahtlikkus

Rõuge vallas asub üks riiklik päästekomando, kolm vabatahtlikku päästekomandot ja pääste-ennetuskeskus. Vabatahtlikud päästjad on mehed, kes tagavad turvalisust just meie valla inimeste jaoks, tehes seda eelkõige enda ning oma perede ajast.

Täna on enam kui 50 Rõuge pritsimeest häämingus. Selle on tekitanud grupi Rõuge vallavolinike poolt esitatud arupärimine, kust võib lugeda, et neile on jäänud täiesti segaseks, mida tegelikult soovitakse valla eelarves vabauhendusele Rõuge priitahtlikud pritsimehed eraldatud saja tuhande euro eest ehitada. See küsimus teeb nõutuks ja kurvaks. Arupärimise tulemusena on meil tekkinud küsimus, kas vallaelanike turvalisus polegi enam prioriteet? Kuigi tingimuste parandamist pooldatakse, ei saada aru mõistest, mis tähendab depoo ehitus ja mida selleks tarvis on, et olla suutlik ning toimiv vabatahtlik päästekomando.

Selleks, et saada aru, mida kujutab üks päästedeepoo oma vajalike ruumide ning funktsioonidega, tulge palun külla. Räägime teile priitahtlike päästjate tegevusest tulenevaid arenguvajadusi ning selgitame, mida tähendab sõnapaar „depoo ehitamine“. Tuleb nentida fakti, et uue päästedeepoo vajalikkuses kahtlevad volikogu liikmed pole meid aastate jooksul kordagi külastanud, kuigi korraldame igal aastal lahtiste uste päevi.

Isegi Jüri Ratas, olles peaminister, on meiega kohtunud ja näinud, et priitahtlike pritsimeeste näol on tegemist kogukonnas jõudsalt tegutseva vabauhendusega ning ruumid endises sovhoosi töökojas on meie arenguvajadustele kitsaks jäänud. Meil on tarvis läbi viia koolitusi, õppepäevi, hooldada ja garažeerida päästetehnikat ning hoiustada muud päästesündmustel vaja minevat varustust. Just Jüri Ratase ettepanekul lisati riigieelarvesse 250 000 eurot, et Rõuges saaks alustada vajadustele vastava depoo rajamist. Meie järelikas vabatahtlike päästjate noorteringi näol ootab samuti pikisilmi uut depoohoonet. Hakkavad ju nemad tulevikus meie piirkonna turvalisust tagama ja ennetustöös kaasa lööma. Selleks, et nende entusiasm ja uudishimu säiliks, on tarvis kaasaegseid tingimusi.

Hääd vallavolikogu liikmed, need, kes teie seast veel ei tea: Rõuge priitahtlikud pritsimehed on valmis ööpäev läbi, ka kõige magusamal uneajal, kõigile vallaelanikele ja teistele hätta sattunutele, olenemata nende soost, vanusest või rahvusest, appi tõttama. Olgu tegu tulekahju, autoõnnetuse, maantele murdunud puu eemaldamise või kassi korstna

otsast alla aitamise. Välja sõidame loetud minutitega. Lisaks panustame aastas sadu tunde vabatahtlikku ennetustööd kogukonna turvalisuse tõstmiseks läbi erinevate ennetusürituste, haridusasutuste ja kodude külastamise.

Meil on olemas maalapp Rõuge alevikus Tehnika tänaval koos kehtestatud detailplaneeringuga ning depoohoone projekteerimine on käivitunud. Projekteerimise lähteülesande alusel on meie ja kogukonna vajadustele vastava hoone ehitusalune pind 400 m², hoone tuleb kahekorruseline. Planeerimisel oleme silmas pidanud, et see kataks ära meie praegused ja tulevased vajadused, kuna uut depoohoonet ehitame aastakümneteks ning riigi tulevikusuundumised näitavad vabatahtlike panuse tõusu kogukonna turvalisuse tagamisel.

Praegu otsime erinevaid võimalusi ehituse rahastamiseks, kuna ainult riigi poolt eraldatud vahenditest ei piisa kaasajase depoo ehitamiseks. Esialgne hinnanguline ehituse maksumus on 600 000 eurot. Eelmise aasta lõpus kuulutasime välja annetuste kogumise päästedeepoo rajamiseks Rõugesse. Me täname siiralt kõiki praeguseks annetanud inimesi, ettevõtteid ja organisatsioone, kes saavad aru, et vabatahtlike päästjate teenus on vajalik meie valla inimestele tervikuna. Annetajaid on olnud juba kümneid.

Selge on see, et ainuüksi annetuste toel pole võimalik hoonet püsti saada. Selleks vajame abi nii riigilt, Päästeametil, omavalitsuselt kui erinevatelt fondidelt. Samas on südamega tehtud annetust see kõige magusam. Nii et iga panus on oluline ja väärtuslik ning väikseimgi summa loeb.

Kõik kes meie tegemistesse usuvad ja vajalikkuses ei kahtle, saavad uue päästedeepoo rajamist Rõugesse toetada, tehes ülekande MTÜ Rõuge Priitahtlikud Pritsimed arvelduskontole EE242200221050059767.

Selgitusse palun märkida „Rõuge päästedeepoo ehituseks“ ja lisada soovi korral annetaja(te) nimed. Kõik vähemalt 50 euroga toetajad saavad soovi korral ära märgitud tänuvahvlil, mis hakkab asuma depoohoone seinal, mäletamaks seda ajaloolist hetke.

Rõuge pritsimehed ei anna alla ja liiguvad oma unistuse suunas vapralt edasi. Et vallarahval ja naabritel oleks turvalisem ning abi jõuaks veelgi kiiremini kohale.

Meie kõigi turvalisuse heaks!

Rõuge priitahtlikud pritsimehed

„Väinämöise mäng“

6. veebruaril toimunud Rakvere gümnaasiumi filmifestivalil (RGFF) sai õpilafilmi arvestuses esimese koha Sanna koolinoorte filmiringi „Väinämöise mäng“. Festivalile esitati 21 filmi, mille seast eelzürri valis lõppvõistlusele viis õpilasi- ja viis tudengikategooriasse sobivat filmi, mida näidati festivalil filmilinal ning otseülekanadena internetis.

Meie filmi idee kasvas välja filmiringis eelmise õppeaasta alguses, kui hakkasime õpetaja Eva Kübara juhendamisel kogu pundiga (Teodor Noor, Frida Noor, Paula Luure, Uku Jääts) kirjutama lühimängufilmi stsenaariumit. Jagasime ära ka teised ülesanded: Teodori sai operaator ja monteerija, Fridast filmikunstnik ja näitleja, Paulast klappiraporti kirjutaja ja kunstilise poole abistaja ning Ukust helimees. Oleme tänulikud ka Martin Männikule, kes aitas Teodori montaažis ja filmimisel.

Algul oli plaan teha umbes viieteistminutilise filmike, mille nimeks „Pärlijõe saladus“, kuid tegevuse käigus arenes see projekt palju suuremaks ja nimi ei sobinud enam, kuna kõlas liiga klassikaliselt. Vajasime ka rohkem osalisi. Kevadel toimunud casting'u abil leidsime näitlejad ja suvel toimusidki filmivõtted. Need kestsid viis pikka päeva, olid põnevad, aga ka väsitavad. Viimasel päeval alustasime kell 6 hommikul ja lõpetasime pärast südaööd. Votetel osales 15 Rõuge valla noort.

Juhtus nii mõndagi: mõned stseenid pidi võtma hobusekoplis ja sellega läks

palju kauem, kui plaanitud. Ka meie koer Chewie sai näitlemist harjutada, kuid ilmus kaadrisse sageli ka siis, kui teda vaja polnud. Lõpuks sai sellest kahekümne viie minuti pikkune lühimängufilm, mida me viimase hetkeni viimistlesime. Sügisel löime kümnekonna lapsega muusikalaagris filmile ka originaalmuusika, laul sai nimeks „Pärlijõe saladus“. 1. detsembril saatsime oma filmi RGFF-ile ära ning jäime põnevusega ootama, kas meie film pääseb edasi.

Millest film räägib? Anne, Oska, Vihur, Metso ja Alver on Väinämöise gäng, kes elavad maakohas üsna tavalist elu, mängivad kaardimänge ja sepitsevad salaplaane, et koolist ära saada. Nad paisatakse aga pööraste sündmuste keerisesse, kui juhusliku äparduse tõttu ilmub välja salapärane vihje. Nad saavad ka tunda 90-ndate värvikat ja uudset vaibi ning kohtuvad vägagi huvitavate inimestega. Filmi lõpus leiavad gängi liikmed end kohas, mis on neile kõigile tundmatu.

Lisaks õpilaskategooria esikohale võitsime ka Rakvere gümnaasiumi jandipundi eriauhinna.

Kogu RGFFi finaalarvustuse on järelvaadata aadressil <https://kultuur.postimees.ee/7171850/rakvere-gymnaasiumi-filmifestival-2021>, „Väinämöise mäng“ algab 53.10 ajal.

Frida Noor
Leitujate Külakooli õpilane

Frida ja Teodor filmifestivalil auhinda vastu võtmas.

Sanna koolinoorte filmiringi töökoos. Fotod: Leitujate külakool

100-aastane raamatukogu jutustab oma lugu

*Raamatud on nagu inimesed – ilmaki ei saa kõigiga kohtuda, aga varem või hiljem juhtub ette see OMA ja ÕIGE...
Leelo Tungal*

Väarikasse ikka jõudnud rahva rajatud Nursi raamatukogul täitub märtsis sada aastat. Pika ajaloo raamatukogu on vapralt vastu pidanud kõikidele ajaloo tuultele-tormidele ja poliitilistele võnkumistele. Nursi raamatukogul on olnud sada aastat aega – aega ja ruumi areneda, kujuneda, kasvada ja saada pisikese küla raamatukapist päris suureks ja edukaks raamatukoguks. Just teotaheliste ja lugemishimuliste inimeste algatusel asutati 1921. aasta 24. märtsil Nursi Rahvaraamatukogu Selts, mis esimestel aastatel pidi tegutsema rasketes tingimustes. Toonased raamatukogud tekkisid rahva algatusel ning rahva janust hariduse ja kultuuri järele. Algul tegutses raamatukogu Vana-Nursi härrastemajas, sealsamas asus tollal ka Nursi algkool. Hiljem asus raamatukogu Nursi vallamajas ühes väikeses ruumis.

Ei maksa unustada ka kõiki neid inimesi, kes aegade jooksul on olnud raamatukoguga seotud. Kõige pikema staažiga raamatukogutöötaja oli Hilja Rannamets, kelle tööajaks kujunes 34 aastat. Endine kauaaegne raamatukogutöötaja kutsus mind tagasi kodukanti, et asuksin tema asemel tööle raamatukokku; ta ise siirdus pensionile. Enne raamatukokku tööle asumist töötasin kolm ja pool aastat Võru lasteaias Punamütsike, 1980. aasta sügisel siirdusin tööle Antslasse majanditevahelisse lasteaeda Pillerpall, kus töötasin 1987. aasta lõpuni. 4. jaanuaril 1988 alustasin tööd Nursi raamatukogus. Tol ajal ei osanud ma ette kujutada, mida see töö endast

kujutab. Õppisin, kuidas see käib, ning tegin ära kutseeksami selle ametipostil töötamiseks. 1999. aastal sai raamatukogu samas majas suuremad ruumid, 2000. aasta algul toodi juurde ka postipunkt. 2001. aasta algul tuli valla poolt ettepanek kolida raamatukogu Nursi koolimajja. Raamatukogu paigutamisel leiti, et see peab asuma esimesel korrusel. Ruumi remont algas maikuu ja see kestis augustini keskpäevani. Pärast raamatukogu fondi toomist koolimajja toimus uue ruumi avamine 2001. aasta 22. augustil. Aasta hiljem liideti sellega kooli raamatukogu. 2005. aasta kevadel lõpetati õppetöö Nursi koolis, 2007. aasta sügisel suleti postipunkt. Koolimajast sai külakeskus, kus tegutsesid raamatukogu, noortetuba ja avalik internetipunkt. 2020. aasta 3. jaanuaril avati Nursi külakeskuses lasteaiarühm. Tore on töötada, kui on lapsed majas.

Selle aasta alguses sai mul raamatukogus töötatud juba 33 aastat. Aeg on läinud kiirelt. Mis teeb ühest raamatukogust raamatukogu? Muidugi on üliolulised ruum, inventar, raamatud ja töötaja, aga kõige olulisem on ikka lugeja. Kui pole lugejat, pole ka raamatukogu – on vaid panipaik raamatutega.

Raamatukogul on olnud nii paremaid kui ka halvemaid aegu, kuid kindlasti on ta piirkonnale vajalik. Suur tänu kõigile, kes on Nursi raamatukogu saja aasta jooksul hoidnud! Olen tänulik iga mälestuskilla või foto eest, mis teil meie raamatukoguga seostuvad.

Raamatukogu sünnipäeva tähistame siis, kui viirus on oluliselt taandunud. Ilusat sünnipäeva, Nursi raamatukogu!

Sirje Saarniit
Nursi raamatukogu direktor

Regulaarne jalahooldus hoiab tervist

Sageli vaevab meid jalgade tervis: esinevad valulikud, paksenenud või sissekasvanud küüned, lõhed ja nahapaksendid, konnasilmad, põletikus küünevall või hoopis diabeetiku jalg. Murekohti võib olla palju, mistõttu vajame jalahooldusteenust aastaringiselt, et hoida korras nii jalgade kui ka enda tervis. Kindlasti ei ole jalahooldus aga pelgalt naiste maailm. See on mõeldud kõigile, kes oma jalgade tervisest hoolivad.

Kodus saame jalgade eest hoolitsemist alustada lihtsa vaatlusega. Jälgi, kas sinu küüned on sirged ega ole sisse kasvanud. Kas nahk küünte ümber on valulik, ärritunud, mädanikus või rahulik? Vaadelda tasub ka varbavahesid ja jalataldu. Kui varbavahedes leidub katkist nahka ja lõhesid või kerkib esile ebameeldivat lõhna, tasub neid tihedamini kuivatada ja antiseptikuga hooldada, et vältida mikroobide levimist. Ka pragunenud nahk ja lõhed jalataldadel vajavad tavapärasest rohkem hoolt.

Kui märkad midagi ebatavalist, tasub murega pöörduda jalahooldusspetsialisti või arsti poole, kes tegelevad sinu probleemiga kiirelt ja oskuslikult.

Mis põhjustab sissekasvanud küüsi?

Kui küüsi valesti lõigata, võib see viia nende sissekasvamiseni, mistõttu tasub tunda õiget tehnikat. Küüned tuleks lõigata otse, kuid mitte liiga lühikeseks, ning viilida nurgad veidi kaares. Sissekasvanud küünte põhjuseks võib olla aga ka küünetrauma, liiga kitsad jalanõud, kaardunud küüneplaat, pärlilik eelsoodumus, häired vereringes või lihtsalt jalgade hooldamata jätmine.

Kuidas tekivad nahapaksendid ja -lõhed?

Nahapaksendid on naha kaitsereaktsioon liigsele survele, mis võib tekkida valest asendist ning üleliigsest koormusest jala kindlale piirkonnale. Neid võivad tekitada ebasobivad jalanõud, jalgade vale asend, halb jalahügieen, kõvad pinnad, aga ka õhemaks muutunud rasvapadjandid.

Ka konnasilmad on olemuselt nahapaksendid, mis tekivad pideva surve tulemusel ning tähendavad naha sarvestumist sissepoole. Kuna sellist tüüpi paksendid kipuvad meie närve survestama, tunneme konnasilmade esinedes sageli valu.

Liiga kuivad nahapaksendid on soodne pinnas lõhede tekkeks. Kui nahk on kuiv ja mitteelastne, võib see rebeneda ning jõuda halvemal juhul ka verinahani.

Järjest süvenevaid jalaprobleeme aitab vältida hooldus, kus eemaldame üleliigse naha ja paneme paika koduse naharavi lõhedega tegelemiseks. Täiendavat abi võivad pakkuda ka tallatod. Õigesti valitud tugitallad aitavad hoida ka põlve- ja puusaliigeseid ning selga.

Diabeetikute jalahooldusest

Diabeeti põdev inimene peaks oma jalgu vaatlema iga päev. On oluline, et jalad poleks hõõrdunud ja katki, et varbavahed oleks haavakesteta ning küünevallid korras. Ennekõike aitab riske vähendada tubli jalalabade ja säärtede niisutamine selleks ette nähtud kreemidega, mis annavad nahale õige hingavuse ja niisutatuse. Sellise tervisemure korral tuleb kasutada diabeetilisele jalale mõeldud hooldustooteid.

Jalanõudes peaks kandma alati sokke ja olema veendunud, et tursete korral on jalanõu sulle paras, sest liialt kitsas või ebameeldivalt loksuv jalanõu vaid suurendab hõõrdumist. Kui jalanõus on liiv või kivikesed, tuleb need samuti esimesel võimalusel välja kloppida.

Diabeetikute jaoks on hea intervall hoolduseks nelja kuni kuue nädala tagant, et tegeleda oma jalgadega regulaarselt.

Kuid mis kõige olulisem – jalad vajavad pidevat liikumist. Igapäevane tervisekõnd ergutab meie vereringet ja annab parema elukvaliteedi ning seda kõigile!

Pakunjalahooldusteenuseid (ravipediküür ja tavapediküür) Rõuges Salong Amiis (bussijaama maja 2 korrus). Allpresan ravivate omadustega jalahoolduskreeme saab endale soetada kohapeal olevast valikust või tellides minult endale sobiva toote. Jalahooldustoote hinnavahe on 9–14 €

Hoolitse enda eest ja hooli oma jalgade tervisest, kohtumiseni Salong Amiis Rõuges! Erinevate küsimuste ja mõtetega saab pöörduda telefonil 5382 4022

Kadi Koemets
Jalahooldusterapeut

Miks vaktsineerida ennast COVID-19 vastu?

Sotsiaalministeeriumi, terviseameti ja ravimi-
ameti ühisinfo

COVID-19 vastane vaktsineerimine on tõenäoliselt ainus jätkusuutlik lahendus COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks ning normaalse elukorralduse juurde tagasi pöördumiseks. Iga inimese panus on oluline, et COVID-19 pandeemiat peatada. Kõik Eestis saadavalolevad COVID-19 vaktsiinid on väga efektiivsed raske haigestumise vältimiseks. Isegi kui mõni vaktsineeritud inimestest haigestub, põeb ta haiguse läbi kergemalt haiglasse sattumata.

COVID-19 vastase vaktsineerimise esimesed tulemused on näha ka Eestis – tervishoiutöötajate seas on COVID-19 haigusse haigestumine langenud. Sama kinnitab teiste riikide kogemus – nii Ühendkuningriigis kui Iisraelis on juba praeguseks raske haigestumise ja hospitaliseerimised vähenenud enam kui 80%.

Vaktsineerimine on ohutum kui COVID-19 haiguse läbipõdemine. COVID-19 haiguse kulgu on ettearvamatu ja patsienditi erinev – teiste kaasuvate haiguste või kõrge ea tõttu võib haigus kulgeda väga raskelt. COVID-19 haiguse läbipõdemisel jäävad paljudele pikaajalised tüsistused. See haigus ei ole vaid eakate haigus ning haiglaravile sattuvad üha nooremad inimesed.

Praeguseks teada olevate andmete ja varasemate teadmiste põhjal võime eeldada, et COVID-19 vaktsiinid kaitsevad ka viiruse edasikandumise eest – täpselt kui hästi ja efektiivselt, saame teada aja jooksul, sest uuringud käivad. Ennast vaktsineerides kaitseme ka neid, kes ise end kaitsta ei saa. Meie hulgas on ka inimesi, kes oma tervise seisundi tõttu ennast vaktsineerida ei saa.

Praeguseks on uuringutest kindlad andmed, et vaktsineerimisjärgne immuunsus kestab vähemalt 6 kuud, kuid võime eeldada, et immuunkaitse kestab siiski palju

kauem. Uuringud immuunvastuse kestuse selgitamiseks alles käivad ja andmeid koguneb ajaga juurde.

Vaktsineerimine annab järk-järgult piirangutele leevendust. Vaktsineerimiskuuri läbinud inimene ei pea lähikontaktina või reisilt tulles Eesti riigipiiri ületades isolatsiooni jääma järgneva 6 kuu jooksul pärast vaktsiini kuuri saamist. Kui saame rohkem andmeid, on võimalik, et isolatsioonivabastuse aeg pikeneb veelgi. Vaktsineerimine vähendab koormust tervishoiusektorile, mis võimaldab taastada haiglates plaanilise ravi mahtu.

Millistel juhtudel on COVID-19 vaktsineerimine inimesele vastunäidustatud?

Enne vaktsineerimist teeb vaktsineerija kindlaks vaktsineerimise võimalikud ajutised või püsivad vastunäidustused. Vaktsineerimine tuleks edasi lükata ägeda palavikuga kulgeva haiguse korral või siis, kui inimene parajasti põeb COVID-19 haigust või on olnud COVID-19 positiivse inimesega lähikontaktis.

Kes saavad ennast COVID-19 vastu vaktsineerida ja millal?

COVID-19 vaktsineerimise võimalus avatakse 2021. aastal tasuta kõigile Eesti elanikele, sh ravikindlustuseta inimestele. Vaktsineerimise täpne aeg sõltub Eestisse jõudvatest vaktsiinikogustest. Vaktsineerimine on vabatahtlik.

Esimesel poolaastal on Eestisse jõudvad vaktsiinikogused veel piiratud. Seetõttu võimaldatakse COVID-19 vastast vaktsineerimist elanikele järk-järgult alustades inimestest, kes peavad tagama tervishoiu- ja hoolekandeteenuste toimivuse, kes on oma kõrge ea või tervise seisundi tõttu COVID-19 haigusest eriti ohustatud või kes tagavad ühiskonna jaoks kriitiliste teenuste toimepidevuse. Niipea kui vaktsiinikogused

seada lubavad, avatakse vaktsineerimise võimalus kõigile soovijatele. Praeguste tarnekoguste prognoosi järgi saab see võimalikuks kõige varem maikuust alates.

Kas ja millal vaktsineerida, kui olen COVID-19 läbi põdenud või lähikontaktne?

Kuna COVID-19 haiguse läbipõdemine ei pruugi anda vaktsineerimiskuuri läbimisega võrreldavat immuunkaitset, siis tuleks COVID-19 haiguse läbipõdenuid vaktsineerida 1 doosiga kuue kuu jooksul pärast tervenemist.

Inimestele, kes pärast esimese vaktsiinidoosi manustamist COVID-19 haigusse haigestuvad, teist doosi ei manustata ning loetakse inimene vaktsineeritaks järgmise 6 kuu jooksul.

COVID-19 lähikontaktsete puhul tuleks oodata enne vaktsineerimist ära lähikontaktse perioodi lõpp.

NB!

- COVID-19 haiguse läbipõdemine või antikehade olemasolu ei ole vaktsineerimise vastunäidustus.
- COVID-19 vaktsineerimine ei tekita PCR positiivsust.
- COVID-19 vaktsiinide kasutamise kogemused rasedatel on piiratud ning seetõttu võib neid kasutada raseduse ajal vaid juhul, mil võimalik kasu ületab potentsiaalsed riskid emale ja lootele. Uuringud ei ole siiski näidanud otsust või kaudset kahjulikkust toimet rasedusele, loote arengule, sünditusele ega sünnijärgsele arengule. Kui olete saanud vaktsiini raseduse ajal, siis andke sellest arstile teada. Arst informeerib sellest vaktsiini müügiloa hoidjat ning kogutavad andmed aitavad täpsustada vaktsiinide ohutusprofiili rasedatel.

Kas ma pean pärast vaktsineerimist endisel piiranguid järgima?

COVID-19 vaktsineerimiskuuri läbinud inimene ei pea lähikontaktina või reisilt tulles Eesti riigipiiri ületades isolatsiooni jääma järgneva 6 kuu jooksul pärast kuuri läbimist. Kui saame rohkem andmeid, on võimalik, et isolatsioonivabastuse aeg pikeneb veelgi.

Samas on oluline, et ka vaktsineeritud inimesed kannaksid maski, hoiaksid distantsi ja järgiksid muid nakkusohutuse meetmeid (kätepesu ja hingamisteede hügieen jne), mis ühiskonnas kehtivad. Sellega tagame epideemia tingimustes maksimaalse ohutuse ja kaitse nii endale kui ka meid ümbritsevatele inimestele.

Kust leida infot, kui mul on küsimusi?

riigiinfo telefonilt 1247
perearsti nõuandeliinilt 1220

vaktsineeri.ee/covid19
kkk.kriis.ee

terviseamet.ee
oma perearstilt

Kirikute teated

Mõniste-Ritsiku kirikus jääb märtsikuine teenistus riiklike piirangute tõttu ära. Hoidke ennast, kohtumiseni pärast piirangute lõppu!

Rõuges kuni mätsi lõpuni pühapäevaseid jumalateenistusi ei toimu, aga vaimulik on kohal ja kell 11.00 on kirik avatud.

Teadaanne Jehoova tunnistajate kohalikult koguduselt

Laupäeval, 27. märtsil kell 18.30 olete oodatud mälestama Jeesus Kristuse surma. Seekord toimub mälestusõhtu videokonverentsina, mida on võimalik kuulata ka telefoni teel. Lisainfo: 5645 7376 või JW.ORG (Meist -> Mälestusõhtu).

Luutsniku raamatukogus saab alates märtsist vaadata Angela Reidla maalinäitust.

Vaktsineerides oleme tugevamad!

COVID-19 vastu vaktsineerides hoolid enda ja oma lähedaste tervisest ning aitad meil naasta tavapärase elu juurde.

Tutvu ametliku COVID-19 vaktsineerimise infoga: vaktsineeri.ee

VARSTU JÄRVE ÄÄRES JÜRIÖÖ JOOKS

REEDEL, 23. APRILLIL
KELL 17.00

Vanuseklassid:

1. Eelkooliealised lapsed 200 m

2. I-III klass

tüdrukud 1 ring ümber järve

poisid 1 ring ümber järve

3. IV-VI klass

tüdrukud 1 ring

poisid 1 ring

4. VII-IX klass

tüdrukud 1 ring

poisid 1 ring

5. Keskkooli tüdrukud ja naised kuni 30a

Keskkooli poisid ja mehed kuni 35a

6. Veteranid naised 31 a., mehed 36 a.

7. Pensionäridele kepikõnd (kepid kaasa)

8. Ühisstart 1 ring läbida sörkides või kõndides

Parimatele auhinnad!

**Kõikide ühisstartis osalejate
vahel loositakse auhinnad!**

#kultuurirõuged

8. mail 2021 kell 9:00
Võrumaal Rõuge vallas Varstus

VARSTU KEVADLAAT

Kultuuriprogramm müügi-
alal kultuurikeskuse juures 10-14

* lõõtspillimängija **Kertu Hordo**

* kohalikud laululapsed ja
tantsumemmed

* ans. **Hoia ja Keela**

* päevajuht **Enn Tobre**

ponisõit

10-13 LA "Sipelgas" õuealal
mänguhuov ja heategevuskohvik

Info ja laadale registreerumine:
Varstu Kultuurikeskuse FB lehe lingi
kaudu või tel. 5061286/ 53327560

Kohamaks müüjatele 5 eur (3*4 m)

8. mail 2021 kell 9:00
Võrumaal Rõuge vallas Varstus

VARSTU KEVADLAAT

KUTSUB MÜÜMA

käsitöö
toidukaubad
tööstuskaubad
aianduskaubad
istikud, taimed
tehnika
vanavara
toitlustus

Kultuuriprogramm
müügi-
alal
kultuurikeskuse
juures 10:00-14:00
Kertu Hordo * Hoia ja Keela

Info ja laadale registreerumine:

Varstu Kultuurikeskuse

FB lehe kaudu või

tel. 5061286 (Marge)

53327560 (Kadri)

Kohamaks 5 eur (3*4 m)

Trehvämi Rõugõn!

TOIMETAJA: Viivika Nagel, kommunikatsioon@rauge.ee

TIRAAŽ: 2455

VÄLJAANDJA: Rõuge vallavalitsus, Ööbikuoru tn 4,

Rõuge alevik, tel 5346 5809, www.rauge.ee

TEHNILINE TEOSTUS: Arman Projekt OÜ,

kalurileht1@gmail.com, tel 5649 5252

LOE DIGILEHTE: www.rauge.ee/ajaleht

Väljaandjal ja toimetajal on õigus avaldamiseks saadetud
kirjutisi toimetada ja lühendada ning teha valikuid materjali
avaldamise osas.

Järgmise lehe materjalide tähtaeg: 15. aprill 2021.

Leht ilmub 29.aprillil.